

LAUSUNTO

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Asia: Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

OKM/22/010/2017

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) kiittää mahdollisuudesta lausua opetus- ja kulttuuriministeriölle opintotukilain muuttamisesta. Lausunnossaan SLL haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Lukuvuoden tukikuukausien määrä

Esityksessä lukuvuoden tukikuukausien määräksi opiskelijat asetetaan keskenään eriarvoiseen asemaan, kun lukiokoulutuksessa opiskelevien opintotuki myönnetään vain yhdeksäksi kuukaudeksi. Sen sijaan ammatillista tutkintoa suorittavilla on käytössään kymmenen tukikuukautta ja tietyin ehdoin myös korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden opintotuki voidaan myöntää pidemmäksi ajaksi. Esimerkiksi vuonna 2017 Helsingissä lukiot aloittivat syyslukukautensa jo 10.8. ja päättivät kevätlukukautensa vasta 2.6. Todellinen opintoihin käytettävä aika on yleensä lukiolaisillakin lähempänä kymmentä kuin yhdeksää kuukautta. SLL vaatii, että opiskelijat ovat keskenään yhdenvertaisessa asemassa ja myös lukio-opintojen suorittamiseen on käytettävissä kymmenen opintotukikuukautta.

Opintorahan määrä

SLL pitää erinomaisena esitystä luopua 18-19 -vuotiaiden, itsenäisesti asuvien toisen asteen opiskelijoiden opintorahaan vaikuttavista vanhempien tulorajoista vuoden 2018 alusta.

Vanhempien tulojen vähentävän vaikutuksen poistaminen korjaa räikeän yhdenvertaisuusongelman ja parantaa kymmenien tuhansien opiskelijoiden toimeentulomahdollisuuksia.

Opintotuen resursseista päätettäessä on tärkeää muistaa myös vanhempansa luona asuvat sekä alaikäiset toisen asteen opiskelijat, joilla opintorahan perusmäärä on iän perusteella matalampi muihin opiskelijoihin verrattuna. Jatkossa erityishuomio opintotukimäärärahojen suuntaamisessa tulee SLL:n mielestä kohdentaa itsenäisesti asuviin alaikäisiin toisen asteen opiskelijoihin. Oppilaitosverkon harventuessa yhä useampi alaikäinen toisen asteen opiskelija asuu itsenäisesti ja muodostaa oman taloutensa. Koska opintotuki tai yleinen asumistuki eivät vielä kata elämisen ja asumisen kustannuksia kokonaan, on mielekkäisiin toisen asteen opintoihin hakeutuminen näissä tilanteissa kiinni perheen vuokranmaksukyvyistä tai opiskelijan mahdollisuudesta työskennellä opintojen ohessa. Tasa-arvoisten koulutusmahdollisuuksien vahvistamiseksi itsenäisesti asuvien alaikäisten toisen asteen opiskelijoiden vanhempien tulorajoista tulee myös luopua.

Huoltajakorotus

SLL antaa kiitosta 75 euron opintotuen huoltajakorotukselle, joka tulee edistämään kaikkien pienituloisimpien perheellisten opiskelijoiden toimeentulon edellytyksiä ja mahdollisuuksia täysipäiväiseen opiskeluun. Samalla on kuitenkin huomioitava, että 75 euron huoltajakorotus ei korvaa perheellisille korkea-asteen opiskelijoille kokonaisuudessaan edes opintorahan maksimissaan 86 euron leikkauksia.

Koulumatkatuki

Esitys oikeudesta opintotukeen ja koulumatkatukeen opiskelijalle, joka suorittaa perusopetuslaissa säädettyä oppivelvollisuusiän ylittäneille järjestettyä perusopetusta on SLL:n mielestä toivottava ja hyvä uudistus. Edelleen SLL vaatii koulumatkatuen kehittämistä

siten, että koulumatkatuen minimikilometrimäärä lasketaan viiteen kilometriin. Tuen käyttämistä tulee joustavoittaa ja helpottaa.

Helsingissä 11.8.2017

Suomen Lukiolaisten Liitto

Pietu Heiskanen
Puheenjohtaja

Saara Hyrkkö
Pääsihteeri

Lisätietoja:

Sosiaalipoliittinen asiantuntija Katja Asikainen, 044 314 1324
katja.asikainen@lukio.fi